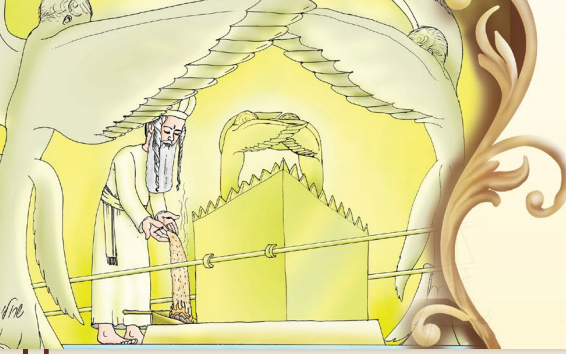

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאזעו שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלווי' זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

ההסְתָרָה שְׁבַעֲוֹלָם הַנֶּגְלָה וְהַגְּלוּי שְׁבַעֲוֹלָם הַנִּסְתָּר

"ואתה תצוה". התורה מפרטת בפרטיות אלו את כל בניית המשכן וכליו לפרטי פרטים, ומביא במדרש (מדרש הגדול תוי"ט) שהמשכן הוא כנגד אברי האדם, ובחמש וינקרא, התורה מפרטת את מצוות הקרבנות כאשר כל אבר מאברי הקרבנות מפרט ביחוד, "את הראש ואת הפרך" וכו'.

וזאת משום שגם עבודת הקרבנות היתה כנגד אברי האדם והיתה מזכירה למקריב הקרבן את חסדי ה' שבאברי גופו שהמהו הנה מראה לו את הראש והקליפות של הבהמה ואת שאר אבריה, ועל ידם היה מדבר עמו מהחסד שה' נתן בגופו אברים כאלו. אם כן קשה מדוע בתורה לא מזכיר במפורש שיש לזכור את חסדי ה' הללו בעת עבודת הקרבנות? וכיצא צוה יש לשאול מדוע לא מפרש בתורה שתכלית חיינו היא לזכות בחיי עולם הבא?

האמת נעדרת

אלא דהנה מקבל פני הבריות לקרא לעולם הזה 'עולם הנגלה' ולעולם הבא 'עולם הנסתר' מפני שהוא נסתר מעינינו, אף לפי האמת העולם הזה הוא 'עולם הנסתר' שהאמת נסמכת בו פי אלו האדם הנה יודע במפורש מה תכלית המצוות ומה תכליתו בעולמו, לא היתה לו חזירה ושכרו לעולם הבא היה קטן. והעולם הבא הוא 'עולם הנגלה' שבו נראה בחוש את תוצאות מעשינו ואת התענוג הגדול שננחל על כל מחשבה או רצון טוב וכל שכן על מעשה טוב שעשינו.

ובשנות שהותנו בעולם הזה עבודתנו היא לגלות את ה' המסתתר בכל פנה שאנו מגיעים אליה, והוא גם נמצא בראש העננים שאנו עוסקים בהם, ונשגלה את ה' נעסק בתורתו ובמצוותיו ונהנה בעלי מדות טובות וחסדים ביראתו ויגלה ברחמינו.

קשויים? מאהבה!

ולפנים צערא אגרא - לפי הטרחה והמאמץ

שאדם טורח ומתאמץ לגלות את ה' בעולם הזה ולעסוק בקיים רצונו, כך הוא שכרו בעולם הבא, ומי שטרח בערב שבת - שעמל בתורה כדי להבין מה רצונו ה' ממנו - הוא יאכל בשבת בעולם הבא.

ועל כן ישנם שעובדים בימי חיייהם נסיונות קשים ביחס לנסיונות שיש לחבריהם, כגון במדת הפעס הקנאה והנאווה, צרות עין, שגאה ומחלקות, שזאת מפני שרוצה הקב"ה לזפותם בחיי עולם הבא גדולים יותר, לפיכך הרבה להם קשויים ונסיונות שבשכר טרחתם והתאמצותם לעמוד בנסיונות אלו, ינחלו חיי עולם הבא, ויתענגו לנצח.

וזוהי גם הסבה לכך שלאיש יש יצר הרע גדול משל האשה, שהרי 'בינה' תרה ותנה לאשה' ועל ידי בינתה היא משכלת שלא להמשך אחרי פתווי יצר הרע, וכגון שלאשה יש פחות תאוות אכילה, והיא מוכנה לתת את האוכל שלה לילדיה.

עקירת היצר

וגם מה שהאשה רוצה לקנות לעצמה בגדים נאים, מטרתה בכך, לרצות את בעלה ולהרחיב את דעתו, ואם הבעל הולך בדרך "חשכים ואין נגה לו" האשה רוצה את רצונותיו המטענים, ומחמתו היא עלולה לנקט בלבוש שאינו הגון, אבל אינה עושה זאת מיצר הרע גדול כמו של האיש, אלא עקר מטרתה צוה למצוא בו חניניו.

וכמשל לדבר זה מספר בגמרא (סנהדרין כא), על אותם חמשים בני אשת יפת תאר של דוד מלכנו שהיו נטולי טהור, שעל ידו אדם מרגיש אם הוא מתאמץ יותר מפי' יכלתו - בכדי שיוכל לשרת בפולחנות ללא לאות, כיצא צוה גם מהאשה ה' נטל את היצר הגדול המצוי אצל האיש, בכדי שתהיה פנויה לסייע לבעלה וילדיה, ולמלא את משאלותיהם.

מתיקות הניסים

— מתכבים למערכת —

סלחתי ונושעתי

בפתה שבה למדתי בגילדתי הייתי ילדה רגילה, והיתה ילדה אחת שהיתה הכשרונית ביותר בפתה ובגלל כשרונותיה כלן התחברו אליה למרות שלא כלן אהבו אותה, אני מאוד השקעתי בלמודים וראיתי גם הצלחה, ואתה חברה כשרונית מאוד קנאה בי ונדפסה אותי תמיד, אך הייתי מאוד חזקה והשתדלתי שלא להפגע ממנה.

תמיד נוהרתי שלא להביא חברות הביתה בגלל שאבא שלי סבל ממחלה נפשית, ולא רציתי שהחברות ידעו מזה כדי שלא יגרמו לי בושות.

יום אחד ארע שהבאתי את החברה הכשרונית הזאת אלי הביתה, ולא תארתי לעצמי את הנזק הגדול שיגרם לי מכה ובאמת לאחר הבקור היה נראה שהיא נוהגת במדות טובות ולמרות שהיא ראתה בביתי כל מיני התנהגויות מוזרות של אבא שלי, היא לא דברה מזה, אך אשר גרתי בא' ויום אחד היא צעקה לעברי במרוב הכתה ליד כל החברות מה את חושבת שאת מצלחת? אני יודעת טוב מאוד איזה אבא משגע יש!!!! והוסיפה לעברי עוד כל מיני מלים קשות מאוד שהצלחו לזעזע אותי נורא.

באותם רגעים קפאתי על מקומי ובקשתי הצלחתי להוציא הגה מפי, בראשי עברה מחשבה שאני לא אוכל לסלח לה על פגיעה זו לעולם, עד כדי כך שצפיתי שה' ישלם לה על מעשיה, ובאותם רגעים קשים לא עניתי לה בכלל, שבוע וחצי לאחר מכן עברתי בטראומה קשה מקרה שאבא שלי השיב את נשמתו ליצורה, ז"ל. הדבר גרם לי צער גדול וחי' נהפכו לקשים ביותר.

עברו הימים והשנים והגעתי לגיל שידוכים, ברוך ה' מצאתי את בן זוגי בעל טוב וירא שמים, אך עברו מספר שנים ולא זכינו לילדים, עשיתי כל מה שרק אפשר. תפלות, צדקות, וכל השתדלות אחרת, אך לא ראינו שום תוצאות. יום אחד בשנה שעברה נדבקתי בווירוס קשה והרגשתי 'סורים אדירים ומתוך הצער המשך המעשה בעמד ד'

ואדם שעוסק בתורה לשמה דהינו על מנת לשמרה, הוא מגלה שתכלית התורה היא מצות "ואהבת לרעה כמוהו" וממלא את לבו בהפרת הטוב לאשתו על הטוב שגומלת עמו, ועם לדי, ומקדם שעוסק בתורה לשמה דהינו על מנת לשמרה, הוא מגלה שתכלית התורה היא מצות "ואהבת לרעה כמוהו" וממלא את לבו בהפרת הטוב לאשתו על הטוב שגומלת עמו, ועם לדי,

ומקדם "אהבתי את אדוני" - את ה', "את אשתי ואת בני" שאהב את ביתו ולדי.

וממלא "לא אצא חפשי" - אינו נצרך להרבות בטיולים ודרכי נפש למיניהם, בכדי לגרם נחת לנפשו, ובהמצאותו בביתו ולא במלונות הקרה,

זוכה שה' שוכן יותר בבלו, פי שהות בבתי פאר והדר, משפחה מהאדם את ה' ודרך שמיצונו שפשעם ישראל השתתפו בסעודת אחרונת שהתקיימה ברב פאר והדר, נמשכו מקר לגשמיית והתרחקו מה' ובעבור זה נגזרה עליהם פליה (מגלה יב).

מתיקות חובות הלכות

בענין השלום שבין איש לאשתו, מצינו שחז"ל (קדושין ב) המשילו את האישה שמחפשת את זוגה, לאדם שמחזר אחר אבדתו, ובאמת על האיש לחזר בכל יום אחר האשת חיל שלו - להכיר במעלתה, פי האישה הוא כמלך בביתו שמחזר אחר הנהלום הקר שאבד לו כדי לפאר עמו את פתרו, והנהלום היא האשת חיל שנקראת 'עטרת בעלה', ולצורך זאת על האדם להתנהג כמלך המושל ושולט ויצרו ובמדותיו ולא כעבד המשועבד ליצרו ולמדותיו הרעות, כדי שיהלום שבביתו הלא היא אשתו, לא תהיה לגביו בגדר מה שצאמר "יום זהב באף חזיר".

ולפי זה יובי מה שקשה לכאורה מדוע התורה לא קבעה לנו מצוות מעשיות רבות שילוו את היהודי על כל צעד ושעל כמשהו על שעות היום, ובכך יהיו מצוות רבות ליהודי ובשלמא האשה פטורה ממצוות רבות כדי שתהיה פנויה להשקיע את מוחותיה לסייע לבעלה ולילדיה, אבל מדוע לאיש אין מצוות מעשיות רבות כמשהו על שעות היום?

שרש המצוות בלב

אלא הסבה לקח היא בכדי שהאדם יוכל להשקיע את מוחותיו לקנינת מדות טובות בינו לבין בני ביתו, וחקריו, פי מצוות 'חובות הלכות' הן העקר המכריע לזכות לחיי העולם הבא, שהרי 'חכמה

לבא בעי, וכמו שקתב בעל חובות הלכות (הקדמה), ש'חובות הלכות' הם יסודי כל המצוות ואם יארה בהם איזה הפסד לא נוכל לקיים שום מצוה מהמצוות שפמעשים.

אם כן, עקר המבחן שיבחני את האדם בעולם הבא יהיה, על פגנותיו ורצונותיו ומחשבותיו, בכל מעשה שעשה ובכל דבור שהוציא מפיו, לכן על האדם להשקיע את מוחותיו לשר את לבו, ולהסיר ממנו כל תרעמות על חבריו, או על בני ביתו, כגון על קר שהיבית לא נקי, או על קר שהאכל לא ערב כרצונו.

וכן ינקה את לבו מטרונא' על ה' כגון על שביתת קטן, שהרי סופו של כל אדם לאחר אריכות ימים ושנים לגור במקום צר וקטן, אם כן ביתו הקטן מסיע לו לזכר את אחריותו, ושלא לטעות אחר הכלי העולם הזה. וכיצא בזה כל דבר שהסר לאדם בעולם הזה הוא בכדי להזכיר לו שעדן אינו שלם, ועליו להשלים את עצמו בשביל לזכות לחיי עולם הבא.

מתיקות עבודת בית המקדש בימי הגלות

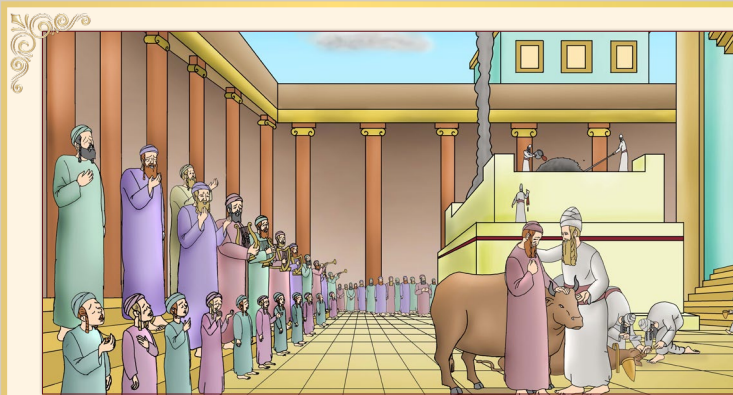
קעת יבוי שהסבה שהתורה לא קתבה במפרש את ענין ההתבוננות בחסדי ה' שבאברי גוף האדם, היא משום שזהו תפקידו של האדם בעצמו להכיר בחסדים ובנשים שה' עושה עמו,

פי ישנם בכל יום נסים חדשים שנעשים לאדם אלא שאין בעל הנס מפר גניסו' (גדה לא) ותפקיד האדם לטרה ולגלות אותם בעצמו.

וכתוב 'ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש', אם כן כל יהודי הוא כהן, וביתו הוא קבית מקדש מעט, ועל האדם לקיים 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' על ידי שישב בביתו את המחשבות של הפרת הטוב לה' על המאכלים, ועל האברים המפעלים אותם, כמו שהכהנים היו חושבים בבית המקדש.

קדשת האכילה

ויבוי גם את גופו כמשפן לה', וכמובא במדרש הגדול (פרשת תרי"ג), שהמשפן נבנה כנגד גוף האדם ענין שם, וכגון שיבוי בעת אכילתו שפוי הוא קדמת המזבח, והלשון היא קדמת הכבש, והשנים הם קדמת קרנות המזבח, והמעינות המלאחים שבפיו הם כמלח שנותנים על הקרבן. ובבבקר אדם יכול לבנו שאכילתו היא כקרן תודה, ואכילתו בצאורים היא כקרן עולה, ובגרב כקרן שלמים ובכמים שיש בהם קרבן 'מוסר' ויכל לבנו על חסדים 'נוספים' ומידיים שנעשו לו מוחזק לגדר הטבע, וכן על אותם חסדים נוספים שנעשו לו, כאלו שאינם קבועים אצל רב בני אדם, ואמרו חז"ל (מנחות יז), שבזמן שאין

מתיקות גלוי התכלית

בציור שבכותרת הגליון: הלהן גדול נכנס לפני ולפנים ונתן את הקטורת בין שני הכרובים. איזה תנאי הכרחי יש לכהן גדול כדי שיוכל להכנס לפני ולפנים לראות את הכרובים, ומדוע?

על כך במאמר: 'מתיקות עבודת בית המקדש בימי הגלות'.

בציור שלפנינו: הלויים המבגרים והצעירים שרים בבית המקדש בקול ערב ומעוררים בכך את בעל הקרבן להשיבה, והכהן מסביר לו דרך אברי הקרבן כמה חסדים הקב"ה עושה עמו באברים שבגופו, והוא מתבשר ובוכה על שחטא ומרד במלך הגדול.

ובבית בית המקדש מבססת על בניית המשפן שעליה התורה האריכה בפרשיותינו לפרטי

פרטים. וכמו כן בחמש וקרא התורה האריכה בעבודת הקרבנות לפרטי פרטים. מדוע התורה לא קתבה באריכות גם על חסד ה' שביצירת האדם, אבריו וכל התמונות הנפלאות שבגוף האדם, וכן מדוע לא מבאר בתורה תכלית עבודת ה' שהיא לזכות בחיי עולם הבא? על כך במאמר: 'ההסתרה שבעולם הנגלה והגלוי שבעולם הנסתר'.

עצות מתוקות

עקר התגוררותו של החצר הרע היא להטעות את האדם ולהאמין רק במה שר' הושיע את עם ישראל בפנים שפברו בעת צרתם, אבל לא להאמין שגם בעת צרתו האישית ה' יכול להושיע אותו, ונדוד מלכנו מלמדנו להאמין ש"יענה ה' ביום צרה" - שגם היום ביום צרתה ה' יכול להושיע אותה, וכשלאמין כן יזכה ויראה בישיעת ה'.

מתיקות שיחי

רבונו של עולם, זכנו לאמונה שלמה להאמין שאתה מלך חי וקיים, וכשם ששעונית לאבותינו בעת צרתם, כך בכל דור ובכל יום ובכל שעה אתה מושיענו ומצילנו מאויבים ומכל מיני צרות וספרים שלא יבואו עלינו, ואם נקלענו חלילה לצרה, נשאל עיננו אליה בתפלה מתוך אמונה שבידך ושרצונך להושיענו, ואתה ברחמיך תגלה את זרועה הטובה עלינו, ותפדנו מכל צרותינו ותגאלנו במהרה גאלת עולם, אמן סלה.

להכנס למקום הפרושים המורים על שלום גמור בין איש לאשתו.

מעלת החברים

ואמרו חז"ל (שבת 78א), שהמשפחה דומה לאשה ששפוליה אחריה, הינו שילדיה הולכים אחריה, ולכן המשפחה שהוא נגיד האשה הוא גלוי יותר כי היא מגדלת את הילדים באופן הגלוי לעין, ואלו קדש הקדשים הוא נסתר כי הוא נגיד האיש שעבודת המדות שלו היא בסתרי לבו. וכמו שהעקר במשפחה הוא קדש הקדשים, כך העקר הוא האיש, והאשה תפקידה לסייע לבעלה שיוכל לעסק בעבודות הקדש לתקן את מדותיו - לפני ולפנים - בסתר מצפוניו לבו.

בנוסף אנו למדים מחבורי ריעות המשפחה, שיש לאדם להתחבר לבני אדם לטובה, כגון על מנת לעסק עמם בגמילות חסדים, ולבני אדם אחרים יתחבר על מנת לעסק עמם בתורה, ובחבורי הריעות נאמר הלשון "אשה אל אחותה" ללמדנו שגם לנשים טוב שיש חברות שיש להן יראת שמים שיתחייבו תובלנה להתחזק בעבודת ה', ובמצוות האשה לסייע לבעל ולילדים ולגדלם לעבודתו יתברך.

והתורה מאריכה לבאר על הלולאות מספר פעמים שהם צריכים להיות "חברות אשה אל אחותה" ללמדנו שצריך להיות מחבר בשלום ובשלום עם אשתו ועל כן דמו חז"ל את שני הכרובים לאיש ואשה, להורות שהאיש צריך לטוב ולחפות על בשותה ורחלשותיה של אשתו ככרובים המסוככים בכנפיהם.

עבודת הנשוי

ובאמת זוהי תכלית למוד התורה שהאדם עוסק בה קדם שבש אשה - לקבל מלמדו דעת כיצד להאיר פנים לאשתו ולהתחשב בה בצער ובחלישות הדעת שיש לה, כי טבע האשה שפעמים רבות היא נחלשת בדעתה מחברותיה ומאחיותיה שעל כך נרמז "אשה אל אחותה" שהאחיות נקראות צרות זו לזו (ע' יקמות יט, ועוד), מפני קנאתם זו בזו, ותפקידו של הבעל הוא לשמח את לב אשתו ולעודד את רוחה על ידי שיחוקה באמונה ובטחון בבורא העולמים.

ועל הריעות היו כרובים בדמות של נשוי ואריה, והגיד היה שואל את אביו: מה הן דמויות הנשוי ואריה הללו? והאבא היה משיב ואומר לו: אנו למדים מדמות הנשוי שבטבענו אנו דומים לנשוי היורס בכך שאנו מביאים את הבריות ופוגעים בכבודם, ודמויות האריה מלמדת אותנו שבאשר אחרים פוגעים בנו לא נחלש בדעתנו ולא נפגע מהם, וכן לא נרצה לפגוע בהם חזרה חלילה, אלא נתגבר פארי להיות 'מהנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים' ואדרבה נרצה רק בטובת חברינו ונעזר להם.

מעלת הכנה גדול

וכאשר היו מראים את הכרובים לעולי הרגלים (ויקרא טו), האבא היה למד מן להיות בשלום עם אשתו, ואת בנו למד מן להיות בשלום עם חבריו וללמוד עמם תורה באהבה ובאחווה דגומת הכרובים (דברי עה"ט).

ובכל ימות השנה הכנה הגדול היה עושה את כל עבודות המשפחה בחוץ במקום של הריעות החברות, ומהריעות הללו שעליהם נאמר "חברות אשה אל אחותה", היה לומד את המדות הטובות לנהג בגאמנות עם אשתו. ורק הכנה הגדול שזכה לתקן ולהשלים את מדותיו בתכלית ולקיים פראוי את מצוות "ואהבת רעך כמוך" בתוך ביתו, וכל להכנס לקדש הקדשים ביום הכפורים, ובשביל זה הוא מרחק שתהיה לו אשה ובלעדי זה אינו יכול להכנס לקדש הקדשים (ריש ויקרא), כי אם אין לו אשה אינו ראוי

בית המקדש קיים שלחנו של אדם הוא פמזב שמוכר עליו, כי אדם שזוכר בעת אכילתו את חסדי ה', אכילתו נחשבת כהקדבת הקרבנות.

מה הם הכרובים?

והכנה הגדול היה מטהר ומקדש את גופו באהבת ה' גדולה כזאת בתכלית, לכן רק הוא וכל להכנס פעם אחת בשנה לקדש הקדשים, ששם שוכן רק הקב"ה בעצמו בין שני הכרובים.

ועל הכרובים נאמר "ופניהם איש אל אחיו" ופרש בעל הטורים שהכרובים היו בדמות שני אנשים העוסקים בלמוד התורה, ובגמרא (ויקרא טו) משמע שהכרובים היו בדמות זכר ונקבה (ע' רבנו בני שמואל כח) ובנוסף, על ריעות המשפחה היה דמות הכרובים, ובאר רש"י שהיה זה דמות נשוי ואריה, נמצא שישנם כמה פרושים מה היו הכרובים והם נראים כסותרים זה את זה, ובעצרת ה' יתברך נבארא אחת לאחת.

עבודת הרק

דהנה האדם בשנות צעירותו נמצא בעקר עם חבריו ועליו לקיים "ופניהם איש אל אחיו" להאיר פנים לחבריו ולהטיב עמם, אף על פי שלכל אחד יש טבע שונה משלו, ואף על פי שמוזגו של כל אחד מהם משתנה מיום ליום, בכל זאת עליו להתחשב בהם ולקבדם.

וכשם שאות חסד ה' שבאברי האדם התורה לא פרטה בכדי שהאדם יתאמץ בעצמו לגלותה, כך עבודת המדות והנסיונות שיש בין "איש אל אחיו" נעשית בסתר לבו של האדם, ככרובים הנמצאים בקדש הקדשים בסתר, ועל האדם להתאזר במדת האמת שלא לרמות את עצמו, אלא להפיר את מעמדו במדות ולהתאמץ בכל מוחו להתעזר ולזקק את מדותיו.

קפ זכות

ועל כן פאשר אדם רואה שחברו אינו מתנהג כראוי, יזהר שלא לדנו לכן חובה ואף על פי ששום אדם לא ידע מן אלא הדבר נעשה בסתר לבו, בכל זאת עליו לדעת שהרגשות שבלבו הם חובות הנהגות, ורצון ה' שמתחשבות לבו יתנהג כראוי, ולכן ידון את חברו לכן זכות, שיתכן שהוא נושא בלבו חלישות הדעת מצער שהסבו לו בגלותו, ומתחמת כן הוא נכשל בעת בהתנהגותו השלילית.

ואם ישכיל וירפש מדות טובות בינו לבין חבריו הרי שפאשר ישא אשה יוכל לדעת אף לקיים מה שצאמר בלולאות וביריעות המשפחה: "אשה אל אחותה" להאיר פנים לאשתו ולשמחה,

מתיקות גמילות החסדים שלך!

מסתובב לפנייה ויהי ישראל אומרים: זהו האיילן של אברהם אבינו, ולאחר מכן עשו ממונו את

בבאר שבע ותחמיו הכנים אורחים, וכאשר עם ישראל עברו את סיף האיילן הגה היה

מובא בתרגום יונתן (שמות כו כח), שהבירים התיכון של המשפחה, היה עץ מהאיילן שנטע אברהם אבינו

הבריה התיכון של קרשי המשקן, והיה נעשה גם שפאשר היו מקימים את המשקן, היה עץ זה נעשה כפרים ומתקנה פנחש ונכנס מצד אחד בתוך הקרשים ומתעגל בתוכם עד שהיה מגיע לצד השני, ולאחר שהיו מפרקים את המשקן הוא היה מתקשה פעץ.

ובנדאי הפנהים וכל פאי המשקן היו מתפעלים מאוד מהעץ הזה וזכרים את גמילות התסדים שעשה אברהם אבינו, ולומדים מקף את מדת הנתינה שהיה מטרת עבודת הקרבנות, כמו שהקב"ה הואמר: "כי חסד תפצית ולא זבח ודעת אלקים מעלות", ומנחם פסקו זה את העצה איר אדם יבוא דרך הקרבנות לגמילות חסדים על ידי שיגלה דרך הקרבנות דעת אלקים ויבוא מאברהם להפיר בחסדי ה' הגדולים שנתן לו את אבריו הנפלאים והוא יתברך מומתיד את פריאותם, ומקף ישפיל האדם לגמל גם הוא חסדים עם הבריות.

ללמוד סבלנות מהסבן...

וכיצא בזה במצות נחת תפלין של האדם לבוא על ידן להטיב לבריות, פי על התפלין נאמר "למען תהיה תורת ה' פיה" ומפיו שהפלה הגדול בתורה הוא מצות "ואהבת לרעך כמוך" (וישלמי נדרים פ"ט ה"ד) אם נה התפלין צריכים לגרם שתורת אהבת ישראל תהיה פיה.

וכגון כשאדם מכוון בהנחתו את חסד ה' של יציאת מצרים שגאל אותנו גרוע נטיה - ילמד מקף שגם הגרוע שלו בעצמו יהיה נטיה לגמול חסדים עם הבריות, וכשמיני את התפלין על הדי בקימקם התפיה, ומודה לה' על הגרוע נטיה עם שרירים שנתן לו ה', קבל על עצמו להשתמש בכוחותיו לעזר ולזולתו, וכשמיני תפלין פגגה הלב, ומודה על הלב הבריא שה' נתן לו, וזכר להיות סבן בלבן ללאחרים, וילמד מהקב"ה שהוא סבן

כלפינו אף על פי שאנו כפיכול מטרדים אותו במעשינו שאינם טובים.

חסד גם במסירות נפש

וכשמינו על החסד שה' נתן לו כליות יועצות, וזכר שעליו לעזר לאחרים בעצות טובות שיעץ להם, וכשמינו על חסד הנקבה שנתן לה, יבוא מקף לגמל חסד עם הנקבה של חברו כגון שיעזר לו מאכלים, וכשמינו על חסד הטחול שתפקידו לגלות לאדם מתי הוא מתאמץ יתר על המדה כגון ששהקרת הטוב לה' על אבר זה נעשה לפני משורת הדין ויעזר לבריות גם אפן הוגבל בגדר של מסירות נפש וינהג בזה כאותם גבורים בני אשפת פת תאר של דוד שהיו נטולי טחול (סנהדרין כ"א), שפך נשואו צרף לעזר לחבריו יתגבר על חלשתו ויתאמץ לעזר להם גם במסירות נפש.

ובהנחת תפלין של ראש שהוא "בין עיניך" ששהנחתו זכרים גם את חסד העינים, וזכר שעליו להסתפל בעין טובה על כלם, ויקים "עין תחת עין" שיהפך את עינו הרעה של חברו לעין טובה על ידי שלמדו חכמה ומוסר להסתפל בעין טובה על אחרים.

זכות של תת מודע

וישנם ארבע פרשיות בתפלין של ראש, שתי פרשיות פגגד שני העינים, עין ימין לראות את בני משפחתו בעין טובה, ועין שמאל לראות את חבריו בעין טובה, ושתי הפרשות הנוספות הן פגגד שני חלקי המוח המודע והתת מודע, שבמודע יש לאדם לשמח בהצלחותיהם של אחרים ולא לקנא בהם, ובתת מודע ששתמש לידו את חברו לקנא זכות, וכדגמת דניאל שבין שהתנהגותו השלילית של חברו נובעת מפני הסבל שהיה לו בגידותו השמור אצלו בתת מודע. כמו כן, כשמיני את רצועות התפלין של ראש

לפניו, ורצועה אחת מזכירה את חסד ה' עמו שנתן לו את חוטי השדרה ואת עמוד השדרה המחזיק את שלד גופו של האדם, קבל על עצמו שגם הוא יחזק את המעמד של חברו, ורצועה השנייה מזכירה את חסד החבל שעמו נאזן האדם בתשעת הימים - שלא חנק את האדם, ומקף עליו ללמד להציל גם אחרים מנחם גמון על ידי שיצא להשיג מכשירי רפואה מתאימים לחולים המתקשים בנשימה.

שמחת החבר - שמחת השכינה

וכיצא בזה כשאדם מתעטף בציצית ומודה על הנגדים שנתן לו ה', וכן לקים "פי תראה ערם וכסיתו" לתת בגדים למי שאין לו, וכן לכסות ולעטף את ילדיו הקטנים בגדים, וכן יש לכוון בהתעטפות הטלית לכסות את גולגולתו של החבר, וזכור שהפולין פני חברו עונו חמור מאוד, שפמו שהסוטר לזעזע של חברו כאלו סוטר לזעזע של שכינה (סנהדרין נ"ח), כך גם הפולין את חברו הנחשב לשפכות דמים (ב"מ נ"ח), נחשב לו כאלו הלבין את פני השכינה.

ובזה הוא נכשל בעוון חמור יותר מחטאו של טיטוס הרשע, שטיטוס תחב חרב בפרכת וראה דם מבצבץ ונחשב שפגגכול פגע בשכינה חלילה (נפ"ז נ"ח), אכל באמת אין ממש במעשיו פי הקב"ה אינו גוף ואינו דמות הגוף, אכל כשאדם פוגע בגופו של חברו, הרי שפגע בחלק אלה ממועל השורה באדם.

לכן החכם רואה להטיב לבריות ולשפחם, וגם כשאדם הם מצערים אותו או פוגעים בכבודו הוא מבלג ומתגבר על פסו, ובהו שהוא משמח את חברו הוא משמח את השכינה, ובנדאי הקב"ה ינהג עמו לפני משורת הדין ויטיב לו בכל עת.

ממני, וקשה לי מאוד לסלח לה כי זה פגע בנפשי. אך החרטה והבכי שלה עוררו את רחמי והגעתי תוך כדי השירחה להחלטה שאני מותרת, וסלחתי לה. באותם רגעים הרגשתי כאלו נגלה אבן גדולה מלבי, היתה לי הרגשה מאוד טובה שהספור בא ליסמו, הרגשתי בבטחון גמור שקמו שפולחתי לה למרות שהיה לי מאוד קשה, כך ה' יתן לי ילדים בקלות וכלי שום צעה.

כשבוע לאחר מכן התבשרתי שהיא סגרה וארט וזכיתי לשמח בשמחתה, ואני - בדייק לאחר תשעה חודשים מהיום שפולחתי לה, זכיתי לבן זכר ובשבע שבועות הכנסנו אותו בבריתו של אברהם אבינו. וכמוכן שמחתי היתה עצומה.

אני רוצה להודות לה' על המסר הפול שלמחתי מהאירוע הזה, שקמו שה' מעכב את הישועה למי שצער את השני, כך גם מי שמקפיד על חברו הישועה שלו נעצרת ומשתלם מאוד לסלח. א. ש. בני ברק

היא החלה לספר לי בכאב ובשברון לב שהיא מחפשת שדוך כבר למשך כמה שנים, והיא הזכירה לי שהיא היתה הכי מגברת בפתה, ואף על פי כן לקלן כבר יש ילדים והיא היחידה שמציעים לה הרבה שדוכים, וכל השדוכים נופלים בזה אחר זה, והיא כבר מגברת.

פרגע', היא מספרת. 'הציעו לי שדוך טוב שכבר נמצא בשלב מתקדם ואני בטוחה שגם זה יפיל כי אני מרגישה שיש עלי קפידיה של מישוה, וזו היא אמרה בקול נשבר ובככי: 'זוכרתי אף שלפני שנים רבות בפתה פגעתי בקר והשפלתו אותך מאוד - אני מבקשת את סליחתך' אמרתי לה שזה יושב לי עד עקשו בלב ולא נשכח

הגדול שחיותי ערכתי יחד עם בעלי תפלות נוראיות בלב נשבר ונדכה וכייתי כמו שלא בכיתי מעולם ואני לא מאחלת לעצמי להצטרף שוב לבכות כך לעולם...

והנה תוך כדי שאני בוכה מיסורים, הטלפון מצלצל ועל הקו מדברת אותה חברה כשרונית.

חודשים מתוקים

א. מה הנסתר שבעולם הנגלה ומדוע? ב. מאיזה עץ עשו את הברית התיכון ומה הוא מלמד? ג. מנין שמצות תפלין מלמדת נתינה וכיצד? ד. ממי גרוע האדם הפוגע בחברו ומלביין את פניו ומדוע? התשובות מונחות בתוכן גליון זה. את התשובות ניתן לשלוח ביומי השבוע הבא לכתובת האי-מייל: gmail.com@7885595 או בהודעה קולית בקו 'קול מתקנות'. במספר 073-313-4395. בצירוף שם. כתובת וטלפון הזוכה מפרשת משפטים: יהודה שוב, בני ברק.